

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 22. jula 2019. godine
Br. Ref.:RK 1399/19

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI173/18

Podnosilac

Nijazi Pasoma

**Ocena ustavnosti
rešenja Ac.br.1614/2016 Apelacionog suda
od 27. jula 2018. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Nijazi Pasoma, sa mestom prebivališta u Vučitrnu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja Ac.br.1614/2016 Apelacionog suda od 27. jula 2018. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporenog rešenja, kojim su navodno podnosiocu zahteva povređena njegova prava garantovana članovima: 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46. [Zaštita imovine] Ustava.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članu 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] i 59. [Vrste odluka] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 7. novembra 2018. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 13. novembra 2018. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safet Hoxha za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi, članovi.
7. Dana 20. novembra 2018. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Apelacionom sudu.
8. Dana 24. decembra 2018. godine, podnosilac zahteva je dostavio dodatna dokumenta.
9. Dana 6. juna 2019. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 20 oktobra 2012. godine, poverilac TEB banka a.d., podnosilac zahteva i ostali dužnici potpisali su ugovor o kreditu br. 23563, u iznosu od 75,000€ i 18. avgusta 2011. godine, ugovor o dozvoljenom prekoračenju br. 14974, u iznosu od 8,000 € za potrebe preduzeća Kotex d.o.o. sa brojem biznisa 70700913, sa sedištem u Vučitrnu.
11. Dana 5. jula 2015. godine, poverilac TEB banka a.d., je kod privatnog izvršitelja podnela predlog za izvršenje, odnosno za prodaju nepokretnosti pod hipotekom zbog neizmirenja obaveza prema njoj sa sledećim predlogom: *"Prihvata se u potpunosti predlog za izvršenje poverioca TEB Banke a.d. i nalaže se izvršenje za isplatu duga u vrednosti od 50,397.93 evra."*

12. Dana 8. jula 2015. godine, privatni izvršitelj je odlukom P.br. 529/15, dozvolio predlog za izvršenje podnetog od strane poverioca TEB a.d., odnosno prodaju nepokretnosti pod hipotekom.
13. Dana 30. novembra 2015. godine, donet je zaključak za prodaju nepokretnosti pod hipotekom, odnosno imovine podnosioca zahteva registrovane pod br. 011-953-5732/2012, katastarska parcela br. P-71914075-00296-8, u površini od 374 m², i imovine dužnika R.H., registrovane u izvodu o vlasništvu UL-70202018-00197, od 21. avgusta 2012. godine, katastarska parcela sa br. P-70202018-00911-5, u površini od 425 m².
14. Dana 5. januara 2015. godine, održana je prva javna aukcija i tom prilikom nije bilo ni jedne ponude za kupovinu nepokretnosti pod hipotekom, takođe, i na drugoj aukciji održanoj 3. februara 2015. godine, nije bilo ponude za kupovinu pomenutih nepokretnosti.
15. Dana 1. marta 2016. godine, održana je treća javna aukcija i kao kupac nepokretnosti pod hipotekom je proglašen poverilac TEB banka a.d.
16. Dana 8 marta 2016. godine, privatni izvršitelj je putem izvršnog naloga P.nr.529/15, odredio kao kupca poverioca TEB banku a.d., koja je ponudila sumu od 20.668,00 € za kupovinu nepokretnosti pod hipotekom. Za ostatak duga u iznosu od 28.116, 03, evra, poverilac je upućen da ga ostvari u jednom drugom postupku.
17. Protiv ovog naloga, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu navodeći da je vrednost kolaterala, ostavljenog kao zalog, imala punu moć da namiri kreditnu obavezu, međutim, ista nije uzeta u obzir od strane poverioca vršeći tako bitno kršenje nekih odredbi koje proizilaze iz ugovora o kreditu kao i kršenje u odnosu na nepokretnost P-71914075-00269-8, koja se nalazi u Prištini, pozivajući se na kršenje teritorijalne nadležnosti, kao što je predviđeno članom 177. Zakona o izvršnom postupku.
18. Dana 27. jula 2018. godine, Apelacioni sud je rešenjem Ac.br.1614/2016, odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva u vezi sa izvršnim nalogom od 8. marta 2016. godine, sa obrazloženjem: *“Žalbene navode dužnika ovaj sud ocenjuje kao neosnovane pošto je prvostepeni sud pravično primenio odrebe materijalnog prava navedene u obrazloženju apelovanog naloga – odredbu iz člana 234. stav 6. ZIP-a prilikom prodaje nekretnina na trećoj javnoj aukciji.”*
19. Dana 3. oktobra 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Kancelariji glavnog državnog tužioca protiv rešenja Apelacionog suda od 27. jula 2018. godine.
20. Dana 23. oktobra 2018. godine, Kancelarija glavnog državnog tužioca je obavestila podnosioca zahteva da njegov zahtev nema dovoljno zakonskog osnova da bi bio odobren na osnovu člana 247.1 a) i tačka b) Zakona o parničnom postupku.

Navodi podnosioca zahteva

21. Podnosilac zahteva navodi da su mu odlukama redovnih sudova povređena sledeća prava:

Jednakost pred zakonom

Jer: "...u izvršnom predmetu je bio u svojstvu dužnika iako su zajmoprimaoci imali dovoljno sredstava da izmire njihovu obavezu putem njihovog založenog kolaterala, nadležni organi nisu ispoštovali proceduru redosleda dužnika, tačnije prema članu 39. Zakona o izvršnom postupku, Zakon br. 04/L-139, i ovim delovanjem nadležnih organa je prekršena jednakost pred zakonom zaštićena Ustavom Republike Kosova, jer su ostali dužnici privilegovani i nije im ugrožena njihova imovinska masa iako su isti imali dovoljno založenog kolaterala za izmirenje obaveze."

Pravo na pravično i nepristrasno suđenje

S razloga, jer njemu: "...nije pružena mogućnost da iznese svoje tvrdnje, da iznese dokaze i činjenice, gde su svi postupci u vezi ovog slučaja bili nepravični i pristrasni jer protiv ostalih dužnika nije preduzeta nijedna mera, što je priloženo Obrascu zahteva sa br. protokola 1742, od 07.11.2018. godine, prema kojem je privatni izvršitelj, bez znanja podnosioca zahteva, dozvolio prodaju stvari založenih od strane ostalih dužnika i da ta materijalna sredstva nije prebacio na poverioca za izmirenje obaveze, nego ih je prodao drugim licima, i materijalna sredstva su prešla na račun ostalih dužnika, dok, privatni izvršitelj je doneo odluku kojom je naložio prodaju nepokretnosti podnosioca zahteva koji je bio poslednji po redosledu, dok, materijalna sredstva od prodaje kolaterala glavnih dužnika, koja su prekoračila vrednost duga, dao je dužnicima, i time je podnosiocu zahteva prouzrokovao nepopravljivu štetu jer je prekršen član 1016. ZOO-a."

Zaštita imovine

Sa navodom da je "...na proizvoljan način lišen prava na imovinu zaštićeno Ustavom, jer kršeći gore navedene odredbe Ustava je došlo do lišavanja prava na imovinu, bez ikakvog zakonskog osnova."

22. Štaviše, podnosilac zahteva traži od Suda da se o njegovom slučaju donese meritorna odluka.

Prihvatljivost zahteva

23. Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti utvrđenih Ustavom, dalje preciziranih Zakonom i predviđenih Poslovníkom o radu.
24. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1., i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

1. *“Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlaštene strane podnele sudu na zakonit način.*

[...]

7. *Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*

[...].”

25. Sud, takođe, razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisanih članovima: 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48
[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena ikoji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49.
[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku... .”

26. Što se tiče ispunjenja gore pomenutih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana; da je iskoristio sva delotvorna pravna sredstva na raspolaganju; precizirao je prava za koja tvrdi da su mu povređena i konkretni akt javnog organa kojeg osporava pred Sudom i podneo je zahtev u zakonskom roku.
27. Međutim, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti određenih pravilom 39. (2) Poslovnika, koje propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.”

Što se tiče navoda o povredi “jednakosti pred zakonom”

28. Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi da nadležni organi nisu poštovali proceduru po redosledu dužnika, tačnije prema članu 39. Zakona o izvršnom postupku, Zakon br. 04/L-139 i da su ostali dužnici privilegovani i da im nije ugrožena njihova imovinska masa, aludirajući da su isti imali dovoljno založenog kolaterala za namirenje obaveze.

29. S tim u vezi, Sud uzima u obzir član 24. Ustava, koji propisuje:

Član 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava

“1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.

2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.”

(...)

30. Sud pre svega želi da podseti da, kao opšte pravilo, jednakost pred zakonom podrazumeva ravnopravnost pojedinaca koji se nalaze pod jednakim uslovima i njihovo pravo na jednaku zaštitu zakonom, bez ikakve diskriminacije. Međutim, jednakost pred zakonom ne znači da pojedinac, ili jedna kategorija osoba koja su u objektivno različitim uslovima treba da imaju istu vrstu postupanja i rešavanja.

31. Štaviše, praksa Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP), razjašnjava da, prema značenju člana 14. Evropske konvencije za ljudska prava (EKLJP) diskriminatorno postupanje se smatra samo onda kada “ono nema objektivno i razumno opravdanje”, što znači da ono ne teži ka “legitimnom cilju” ili kada postupanje nema razumnog odnosa proporcionalnosti “između korišćenih sredstava i cilja koji se želi postići” (vidi, na primer: suđenje od 28. maja 1985. godine u pitanju *Abdulaziz, Cabales i Balkandali protiv Ujedinjenog kraljevstva*, Serija A, br. 94, stav 78).

32. U tom smislu, Sud smatra da odluke redovnih sudova ne sadrže elemente kršenja jednakosti pred zakonom, odnosno elemente nejednakog postupanja kako navodi podnosilac zahteva. Štaviše, nijedan od testova koji se zahtevaju članom 24. Ustava, kada se ovaj član tumači u svetlu člana 14. Konvencije, ne opravdavaju navod podnosioca zahteva o kršenju ovog osnovnog prava, jer on ni na koji način ne dokazuje i argumentuje da su njega redovni sudovi nejednako tretirali za bilo koji oblik diskriminacije koji se predviđa članom 24. Ustava.

Što se tiče navoda o povredi prava "na pravično i nepristrasno suđenje"

33. S tim u vezi, Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi i kršenje člana 31. Ustava, navodeći da mu redovni sudovi nisu pružili mogućnost da iznese tvrdnje, dokaze i činjenice te da prema drugim dužnicima nije preduzeta nijedna mera nego samo protiv njega.
34. U stvari, Sud primećuje da podnosilac zahteva nije uspeo da potkrepi ovaj navod na ustavnim osnovama i da pokaže kako i zašto je došlo do povrede ovog prava od strane redovnih sudova ili zašto su njihove odluke bile pristrasne. Štaviše, podnosilac zahteva povredu ovog prava povezuje sa kršenjem člana 1016 Zakona o obligacionim odnosima.
35. U tom smislu, Sud ponavlja da nije njegov zadatak da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu za koje se tvrdi da su izvršili redovni prilikom ocenjivanja dokaza i primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). On sam ne može da oceni zakon koji je doveo dotle da redovni sud usvoji jednu umesto neke druge odluke. Ako bi bilo drugačije, Sud bi postupao kao "sud četvrtog stepena" što bi dovelo do prekoračenja granice postavljene u njegovoj nadležnosti.
36. U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, ESLJP slučaj *Perlala protiv Grčke*, stav 25 i *Khan protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, stav 34, i vidi, takođe, slučajeve: KI70/11, podnosioci zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Besart Hima*, rešenje o neprihvatljivosti, od 16. decembra 2011. godine; i KI56/17, podnositeljka zahteva *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti, od 18. decembra 2017. godine, stav 41).
37. Uloga Suda je da obezbedi saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Prema tome, Ustavni sud ne može postupati kao "sud četvrtog stepena" (vidi slučaj ESLJP-a, *Akdivar protiv Turske Turqisë*, br. 21893/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65; vidi, takođe, *mutatis mutandis*, rešenje o neprihvatljivosti Ustavnog suda, slučaj, KI86/11, podnosilac zahteva *Milaim Berisha*, od 5. aprila 2012. godine).
38. Iz gore navedenih razloga, sud primećuje da se podnosilac zahteva ne slaže sa rezultatom postupka pred redovnim sudovima, odnosno, sa činjenicom da je njemu odbijena žalba podneta protiv naloga za izvršenje. Međutim, nezadovoljstvo podnosioca zahteva sa rezultatom postupka redovnih sudova ne može samo po sebi da pokrene argumentovani navod o povredi ustavnih prava (vidi: *mutatis mutandis*, slučaj *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, stav 21, ESLJP, Presuda od 26 jula 2005. godine; vidi: Rešenje o neprihvatljivosti Ustavnog suda u slučaju KI25/11, podnosilac zahteva *Shaban Gojnovci*, od 28. maja 2012. godine, stav 28; vidi, takođe, slučaj KI56/17, podnositeljka zahteva *Lumturije Murtezaj*, Rešenje o neprihvatljivosti, od 18. decembra 2017. godine, stav 42).

Što se tiče navoda o povredi člana 46. [Zaštita Imovine]

39. Štaviše, Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi i povredu člana 46. [Zaštita Imovine]. S tim u vezi, Sud podseća da podnosilac zahteva ovaj navod povezuje sa pravom jednakosti pred zakonom i pravičnim suđenjem. Međutim, on posebno ne argumentuje dalje kako i zašto je došlo do lišavanja njegovog prava na imovinu, odnosno povrede člana 46. Ustava od strane redovnih sudova. Stoga, iz ovog razloga Sud i ovaj navod podnosioca zahteva smatra očigledno neosnovanim na ustavnim osnovama.
40. Kao zaključak, Sud utvrđuje da zahtev podnosioca treba da se proglasi očigledno neosnovanim, na ustavnim osnovama, jer argumenti predstavljeni u zahtevu ni na koji način ne opravdavaju njegovu tvrdnju o kršenju člana 24, 31 i 46. Ustava.
41. Shodno tome, Sud zaključuje da je zahtev očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama i, u skladu sa pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, treba da se proglasi neprihvatljivim.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilima 39. (2) i 59. (b) Poslovnika o radu, dana 6. juna 2019. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Arteta Rama-Hajrizi